AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNİVERSİTETİNDƏ (UNEC) TƏHSİLALANLARIN UNİVERSİTETDAXİLİ İNTİZAM

QAYDALARI

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

- 1.1. "Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində (UNEC) Təhsilalanların Universitetdaxili İntizam Qaydaları" (bundan sonra Qaydalar) Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində (bundan sonra-UNEC) təhsil alan bütün təhsilalanların UNEC daxilində ümumi davranışında və tədris prosesi iştirakçıları ilə real və virtual müstəvidə qarşılıqlı münasibətlərində yol verməməli olduğu intizam pozuntularını və müvafiq intizam məsuliyyətini müəyyən edən normalardan ibarətdir.
- 1.2. Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, "Təhsil Haqqında" Qanununa, "Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində, əsas (baza ali) tibb təhsilində və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydalarına", "Təhsil prosesi iştirakçılarının etik standartlar modeli"nə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- **1.3.** Bu Qaydaların tətbiqində əsas məqsəd təhsilalanlar arasında təlim-tədris intizamını möhkəmləndirmək və onlarda tədris prosesinə şüurlu yanaşmanı formalaşdırmaqdır.
- **1.4.** Bu Qaydalar UNEC-ə daxil olduğu andan etibarən bütün təhsilalanlar üçün məcburi xarakter daşıyır.
- **1.5.** Bu Qaydaların pozulmasına görə təhsilalanlara intizam tənbeh tədbirləri tətbiq edilir.
 - 1.6. Bu Qaydalar bərabərlik, ədalətlilik və humanizm prinsiplərinə əsaslanır.
- **1.6.1.** intizam qaydalarını pozmuş təhsilalanlar irqindən, milliyyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşəyindən, maddi vəziyyətindən, əqidəsindən, siyasi partiyalara, həmkarlar ittifaqlarına, başqa ictimai birliklərə mənsubiyyətindən və digər hallardan asılı olmayaraq bərabərlik prinsipi əsasında intizam məsuliyyətinə cəlb olunurlar:

- **1.6.2.** intizam qaydalarını pozmuş təhsilalana tətbiq edilən intizam tənbeh tədbiri intizam pozuntusunun xarakterinə, ictimai təhlükəlilik dərəcəsinə və onun törədilməsi hallarına uyğun olaraq ədalətli olmalıdır;
- **1.6.3.** intizam qaydalarını pozmuş təhsilalana tətbiq edilən intizam tənbeh tədbiri humanizm prinsipi əsaslanaraq təhsilalanın şəxsi keyfiyyətləri də nəzərə alınmaqla, onun yoldaşları arasında nüfuzunu, şərəf və ləyaqətini alçaltmaq məqsədi daşımamalıdır.

II. İNTİZAMIN POZULMASINA GÖRƏ MƏSULİYYƏT

- **2.1.** Universitetdaxili intizam qaydalarının pozulmasına görə təhsilalanlara xəbərdarlıq verilə və ya aşağıdakı intizam tənbehi tədbirlərindən biri tətbiq edilir:
 - töhmət;
 - sonuncu xəbərdarlıqla şiddətli töhmət;
 - UNEC təhsilalanları sırasından xaricedilmə.
- **2.2.** Təhsilalan eyni intizam qaydasını təkrar pozduqda ona bir sonrakı daha ağır intizam tənbehi tətbiq edilir.
 - 2.3. İntizam tənbehi verilərkən aşağıdakılar nəzərə alınır:
 - törədilən hadisənin ağırlıq dərəcəsi;
 - vurulan ziyanin dəyəri;
 - hadisənin baş vermə faktı və halları;
 - intizam tənbehini yüngülləşdirən və ağırlaşdıran hallar;
 - hadisənin qəsdən və ya ehtiyatsızlıqdan törədilməsi;
 - hadisənin baş verməsinə təsir edən səbəb və şərait;
 - təhsilalanın şəxsi keyfiyyətləri;
 - təhsilalanın müvəffəqiyyət göstəriciləri.
- **2.4.** Xəstəlik, tətil, akademik məzuniyyət, hamiləlik və ya doğuşa görə məzuniyyət vaxtı təhsilalanın barəsində intizam tənbeh tədbiri təqbiq edilmir və UNEC-dən xaric edilməsinə yol verilmir.

III. XƏBƏRDALIĞIN EDİLDİYİ HALLAR

- **3.1.** Xəbərdarlıq təhsilalanın universitetdaxili intizam qaydalarına daha diqqətli əməl etməsi barədə yazılı və ya şifahi şəkildə elan edilən rəsmi bildirişdir. Xəbərdarlıq intizam tənbehi sayılmır.
 - **3.2.** Xəbərdarlıq aşağıdakı hallarda verilir:
 - 3.2.1. başqalarına qarşı kobudluq və hörmətsizlik etdikdə;
 - **3.2.2.** başqalarını narahat edəcək şəkildə ucadan danışdıqda, qışqırdıqda, mahnı oxuduqda, musiqiyə qulaq asdıqda və səs-küy saldıqda;
 - **3.2.3.** ətrafın təmizliyinə riayət etmədikdə;

- **3.2.4.** UNEC-in səlahiyyətli şəxsləri tərəfindən verilən sorğuları üzürlü səbəb olmadan vaxtında cavablandırmadıqda;
- 3.2.5. UNEC-də müəyyən olunmuş yerlər xaricində elanlar asdıqda;
- **3.2.6.** UNEC-in müvafiq strukturlarının icazəsi ilə asılmış elanları qopardıqda, dəyişdirdikdə, qaraladıqda və ya yararsız hala saldıqda;
- **3.2.7.** yuxarıda qeyd olunmamış digər oxşar intizam pozuntularına yol verdikdə.

IV. TÖHMƏTİN ELAN EDİLDİYİ HALLAR

- **4.1.** Töhmət təhsilalanın hərəkət və davranışlarında yol verdiyi intizam pozuntuları barədə yazılı şəkildə elan edilən rəsmi bildirişdir.
 - **4.2.** Töhmət aşağıdakı hallarda verilir:
 - **4.2.1.** UNEC-in səlahiyyətli şəxsləri tərəfindən tələb olunan məlumatları onlara məqsədli şəkildə natamam və yanlış şəkildə bildirdikdə;
 - **4.2.2.** hərəkətləri və davranışı ilə mühazirə, seminar, laboratoriya işləri, elmi konfrans, mədəni tədbir və s. gedişini pozduqda;
 - **4.2.3.** UNEC-də divarlara və əşyaların üzərinə yazı yazdıqda, işarələr qoyduqda, şəkil çəkdikdə, onları korladıqda;
 - **4.2.4.** dərs vaxtı auditoriyada mobil telefonlardan istifadə etdikdə;
 - **4.2.5.** UNEC daxilində icazəsiz olaraq elanlar və digər yazılı məlumatlar yaydıqda;
 - **4.2.6.** imtahanlarda köçürməyə cəhd göstərdikdə;
 - **4.2.7.** başqalarına qəsdən sözlə və hərəkətlə sataşdıqda
 - **4.2.8.** yuxarıda qeyd olunmamış digər ox**ş**ar intizam pozuntusuna yol verdikdə.

V. SONUNCU XƏBƏRDARLIQLA ŞİDDƏTLİ TÖHMƏTİN ELAN EDİLDİYİ HALLAR

- **5.1.** Sonuncu xəbərdarlıqla şiddətli töhmət təhsilalanın yol verdiyi intizam pozuntusu da qeyd olunmaqla yazılı şəkildə elan edilən rəsmi bildirişdir.
 - **5.2.** Sonuncu xəbərdarlıqla şiddətli töhmət aşağıdakı hallarda verilir:
 - **5.2.1.** UNEC daxilində siyasi və dini təbliğatla məşğul olduqda;
 - **5.2.2.** intizam qaydalarının pozulması ilə bağlı aparılan təhqiqata mane olduqda;
 - **5.2.3.** UNEC-dən rəsmi şəkildə aldığı və ona aid olan sənədi istifadə üçün başqasına verdikdə və başqasına aid olan sənədi özü üçün istifadə etdikdə;

- **5.2.4.** mühafizə xidmətinin tələbinə əsasən UNEC-ə tələbə bileti təqdim etmədən daxil olmaq istədikdə və ya başqasının tələbə bileti ilə UNEC-ə daxil olmağa cəhd etdikdə;
- **5.2.5.** UNEC daxilində və xaricində, o cümlədən də sosial şəbəkələrdə insanların şərəf və ləyaqətini alçaldan, həqiqətə uyğun olamayan sifahi və ya yazılı formada məlumatlar yaydıqda;
- **5.2.6.** UNEC daxilində spirtli içki içdikdə və ya UNEC-ə içkili vəziyyətdə gəldikdə;
- **5.2.7.** UNEC daxilində qadağan olunmuş yerlərdə siqaret çəkdikdə;
- **5.2.8.** imtahanlarda köçürmək və ya köçürməyə şərait yaratdıqda;
- **5.2.9.** buraxılış işləri, dissertasiya və s. yazılışında müəllif hüquqlarını kobud şəkildə pozduqda;
- **5.2.10.** təkbaşına və ya qrup şəklində müəllim və rəhbər işçilərin qəbul etdikləri qərarlara qarşı çıxdıqda və bununla əlaqədar təhsilalanlar arasında həmin şəxslərə qarşı təbliğat apardıqda və ya belə hərəkətlərə cəhd etdikdə;
- **5.2.11.** dilinə, irqinə, dininə, cinsinə, milli mənsubiyyətinə görə tələblə yoldaşları arasında ayrı-seçkiliyə yol verdikdə və dini məzhəb kimi əlamətlərə görə qütbləsmələr yaradacaq fəaliyyət göstərdikdə;
- **5.2.12.** UNEC-dəki əşyalara, qapı, pəncərə, divar və digər yerlərə ideoloji və ya siyasi xarakterli yazılar yazdıqda, şəkil, emblem və s. yapışdırdıqda;
- **5.2.13.** UNEC və ona bağlı qurumlarda, cavabdeh şəxslərdən icazə almadan müxtəlif tədbirlər təşkil etdikdə və ya belə tədbirlərdə istirak etdikdə;
- **5.2.14.** UNEC-i və ya onun hər hansı bir qurumunu təmsil etmək səlahiyyəti olmadığı halda özünü səlahiyyətli şəxs kimi göstərərək bəyanatlar verdikdə;
- **5.2.15.** UNEC binaları və ərazisində qadağan olunmuş yerlərə daxil olduqda;
- **5.2.16.** qeyri-qanuni təşkilatlara üzv olduqda və ya bu təşkilatların lehinə fəaliyyət göstərdikdə;
- **5.2.17.** UNEC-in əməkdaşına (və ya əməkdaşlarına) qarşı xüsusi kampaniya apardıqda, onun peşəkar nüfuzuna, şərəf və ləyaqətinə xələl gətirəcək məlumatlar yaydıqda, bu məqsədlə təhsilalanlar arasında imza topladıqda, onları təşkilatlandırdıqda və ya buna cəhd etdikdə;
- **5.2.18.** təhsilalan dərsdə (və ya dərslərdə) iştirak etməyərək öz əvəzinə başqa şəxsin dərsdə iştirak etməsinə şərait yaratdıqda, həmçinin

- təhsilalan başqa təhsilalanın yerinə dərsdə (və ya dərslərdə) iştirak etdikdə;
- **5.2.19.** yuxarıda qeyd olunmamış digər ox**ş**ar intizam pozuntusuna yol verdikdə.

VI. UNEC TƏHSİLALANLARI SIRASINDAN XARİCEDİLMƏ HALLARI

- **6.1.** UNEC təhsilalanları sırasından xaricedilmə təhsilalana bu barədə yazılı şəkildə bildirişin elan edilməsidir.
 - **6.2.** UNEC təhsilalanları sırasından xaricedilmə aşağıdakı hallarda tətbiq edilir:
 - **6.2.1.** UNEC daxilində narkotik vasitələrdən və psixotrop maddələrdən istifadə etdikdə və ya UNEC-ə narkotik vasitələrdən və psixotrop maddələrdən istifadə etmiş halda gəldikdə;
 - **6.2.2.** UNEC əməkdaşları və təhsilalanlarına hədə-qorxu gəldikdə;
 - **6.2.3.** UNEC əməkdaşları və təhsilalanlarına zor tətbiq etdikdə;
 - **6.2.4.** güc tətbiq edərək işçiləri və ya təhsilalanları UNEC xaricinə çıxarmaq, onların öz vəzifələrini icra etməsinə mane olmaq, başqalarını belə hərəkətlərə təhrik etdikdə;
 - **6.2.5.** bilərəkdən, planlı şəkildə UNEC-in nüfuzuna xələl gətirən tədbirlər keçirmək, iclaslar, mitinqlər və nümayişlər təşkil etmək, təbliğatlar apardıqda;
 - **6.2.6.** UNEC əməkdaşlarının şərəf və ləyaqətini, şəxsiyyətini ağır şəkildə təhqir etmək;
 - **6.2.7.** imtahan zalında nəzarətçinin müvafiq göstərişlərinə məhə qoymadıqda və imtahan prosesini kobud şəkildə pozduqda;
 - **6.2.8.** UNEC-də oğurluq etdikdə;
 - **6.2.9.** UNEC-in bina və inventarlarını yararsız hala salmaq və informasiya sisteminə ciddi zərər vurduqda;
 - **6.2.10.** imtahanlarda hədə-qorxu gələrək köçürmək və köçürən təhsilalanların imtahan otağından uzaqlaşdırılmasına mane olmaq;
 - **6.2.11.** təhsilalan bilərəkdən öz əvəzinə başqasının imtahan verməsinə şərait yaratdıqda və ya başqa təhsilalanın əvəzinə imtahan verməyə cəhd etdikdə;
 - **6.2.12.** imtahan suallarının bir qismini və ya bütövlükdə, hər hansı bir qeyri-qanuni yolla əldə etdikdə;
 - **6.2.13.** UNEC-ə aid olan rəsmi sənəddə səlahiyyətli şəxsin imzasını saxtalaşdırdıqda;
 - **6.2.14.** UNEC sənədlərində dəyişikliklər etdikdə, başqalarını buna təhrik etdikdə;
 - **6.2.15.** UNEC-in informasiya bazasına girərək özünün və ya başqasının lehinə qanunsuz əməliyyatlar aparmaq;

- **6.2.16.** auditoriyalarda elektron tribunalara, həmçinin elektron jurnala müdaxilə etdikdə:
- **6.2.17.** UNEC əməkdaşlarını müxtəlif yollarla (rüşvət, hədiyyə, tapşırıq, hədə-qorxu, şantaj, aldatma və s.) ələ almaq məqsədi daşıyan davranışlara yol vermək;
- **6.2.18.** auditoriyaya soyuq silah sayıla biləcək əşyalarla (bıçaq, digər kəsici-deşici alət, bədənə xəsarət yetirə biləcək küt alət, beşbarmaq və. s. kimi) daxil olduqda və aşkarlandığı halda həmin əşyaların təhvil verilməsindən imtina etdikdə;
- **6.2.19.** yuxarıda qeyd olunmamış digər ox**ş**ar intizam pozuntularınana yol verdikdə.

VII. KOLLOKVIUM, İMTAHAN VƏ MÜDAXİLƏ NƏTİCƏLƏRİNİN LƏĞV EDİLMƏSİ

7.1. Təhsilalanlar kollokvium və imtahanlarda köçürmə ilə bağlı intizam pozuntularına yol verdikdə və akademik nəticələrinin əks olunduğu sənədlərə (yazılı və ya elektron) müdaxilə etdikdə, onlar haqqında müvafiq intizam təhbehi qərarı verilməklə yanaşı, kollokvium, imtahan və müdaxilə nəticələri də ləğv edilir.

VIII. İNTİZAM MƏSULİYYƏTİNƏ CƏLBETMƏ PROSEDURU

- **8.1.** Təhsilalana intizam tənbehinin tətbiq edilməsi fakültə dekanının yazılı təqdimatı ilə rektorun əmrinə əsasən həyata keçirilir. Təhsilalan 3 gün ərzində rektorun müvafiq əmri ilə tanıs edilir.
- **8.2.** İntizam tənbehi müvafiq hadisənin baş verməsinin aşkar olunduğu gündən 2 ay keçənədək tətbiq edilə bilər.
- **8.3.** Təhsilalana tətbiq edilən intizam tənbehi haqqında məlumat onun şəxsi işinə və transkriptinə qeyd edilir.
- **8.4.** Təhsilalana tətbiq edilən intizam tənbehi haqqında məlumat onun təhsil aldığı fakültənin elanlar lövhəsində yerləşdirilir.

IX. İNTİZAM TƏNBEHİNDƏN APELYASİYA ŞİKAYƏTİNİN VERİLMƏSİ QAYDASI

- **9.1.** İntizam tənbehi ilə bağlı rəsmi əmr haqqında təhsilalana məlumat veriləndən 3 iş günu müddətində təhsilalan apelyasiya şikayəti verə bilər.
 - **9.2.** Apelyasiya şikayəti rektora ünvanlanır.
- **9.3.** Apelyasiya şikayəti ilə bağlı rektor tərəfindən apelyasiya komissiyası yaradılır və 5 iş günü müddətində araşdırma aparılır.

İlkin araşdırmada iştirak edən şəxslər apelyasiya komissiyasının üzvü ola bilməzlər.

- **9.4.** Apelyasiya komissiyası şıkayəti araşdırır və intizam tənbehi ilə bağlı verilən qərarın qüvvədə saxlanması, ləğv edilməsi və ya ona dəyişikliklər edilməsi barədə rekora tövsiyələrini verir.
- **9.5.** Apelyasiya komissiyasının tövsiyələrinə əsasən rektor son qərar verir və bu qərar qətidir.
- **9.6.** Təhsilalana intizam tənbehi tətbiq edildiyi gündən 1 il ərzində yenidən intizam məsuliyyətinə cəlb edilməmişsə, intizam məsuliyyətinə ümumiyyətlə cəlb edilməmiş sayılır.
- **9.7.** Dərslərində və davranışlarında yaxşı göstəricilərə görə intizam tənbehi 6 aydan sonra vaxtından əvvəl götürülə bilər.

X. YEKUN MÜDDƏALAR

- 10.1. Qaydaların həyata keçirilməsinə UNEC Rektoru nəzarət edir.
- **10.2.**Qaydalara əlavə və dəyişikliklər UNEC Elmi Şurasında müzakirəyə çıxarılır və Elmi Şuranın qərarı ilə təsdiq olunur.
 - 10.3. Qaydalar UNEC Elmi Şurasında təsdiq edildiyi gündən qüvvəyə minir.